

Gaidīšanas laiks sākas ar Adventes vainagiem

● Katrs Adventes vainags tapis, ieliekot tajā siltas jūtas, pacietīgu darbu un labu gaumes izjūtu. Foto: M.Rukosjuve

47 skolēni no 15 rajona skolām piedalījās rajona bērnu un jauniešu centra organizētajā vides izglītības pulciņu konkursā «Adventes vainags».

Bērni uz konkursu ieradās ar dabas materiālu bagātību – mūžaļajiem augiem, ar

vasarā izaudzētajiem sausajiem dekoratīvajiem augiem, ar mežos savāktajām sūnām, ķērpjiem, ar kaltētiem krāsainiem dārzeņiem un augļiem, ar veikalos pirktiem rotājumiem un daudzām citām lietām, kas izmantojamas floristikā. Kāds vainags pat tika darināts no krāsaina stik-

la gabaliņiem. Veikums patiešām bija apbrīnojams un konkursa laikā tapšie vainagi tik krāšņi, ka iepriecināja gan vērtēšanas komisiju, gan skatītājus, gan pašus darbu autorus. Pēc tam, kad žūrija katrā vecuma grupā bija noteikusi labākos darbus, skolēni vainagus aizveda sev līdzi

uz mājām, lai visu Ziemassvētku gaidīšanas laiku tie priecētu ģimenes locekļus.

Vienlaikus ar konkursu rajona bērnu un jauniešu centrā bija atklāta Adventes vainagu izstāde un tirdziņš, kurā ar darbiem piedalījās centra floristikas pulciņa audzēkņi.

L.Rancāne

1. decembris – pirmā Adventa svētdiena

*Pirms mēs tevi meklējam,
Tu jau biji pie mums.
Pirms mēs pratām Tevi
saukt vārdā,
Tu jau biji mūsu Dievs.
Tu iemīlēji mūs pirmais.
Un nemitīgi Tu mūs gaidi,
lai tuvojāmies Tev.
Mēs dodamies pie Tevis,
un Tu jau esi izgājis
mums pretī.
Ne jau tāpēc, ka mēs būtu
tā cienīgi,
bet tāpēc, ka Tu esi
mīlestības Dievs.*

*(No Svēto Rakstu lasījumiem
katrai dienai)*

Lasītāju ievēribai!

Ja vēlaties piedalīties «GADA PRESES BALLĒ», jāpasūta «NOVADNIEKS» visam 2003. gadam, jāaizpilda «Loterijas dalībnieka karte» un kopā ar abonēšanas kvīti līdz 16. decembrim (pasta zīmogs) jāatsūta uz redakciju Aglonas ielā 1, Preiļi, LV 5300. Kvītis tiks atdots atpakaļ.

VELOS PIEDALĪTIES «Gada preses balles» ieejas kartes IZĻOZE

(vārds, uzvārds)

(adrese)

Pievienoj klāt abonēšanas kvīti nr. _____

«NOVADNIEKS» — tas ir tavs laikraksts! Abonē un pārliecinies! Tu būsi vinnētājs!

Abonēšanas cenas 2003. gadam

Abonēšanas periods	Abonēšanas cena juridisk. personām un, ja abonē pa mēnešiem	Atlaide Preiļu rajona abonentiem (fiziskas personas), ja abonē avīzi uz visu 2003. g.	Atlaides Preiļu rajona abonentiem (fiziskas personas), ja abonē avīzi uz 2003. g. pusgadu
1 mēnesis	1,99	—	—
3 mēneši	5,97	—	—
6 mēneši	11,94	—	11,39
12 mēneši	23,88	21,88	—

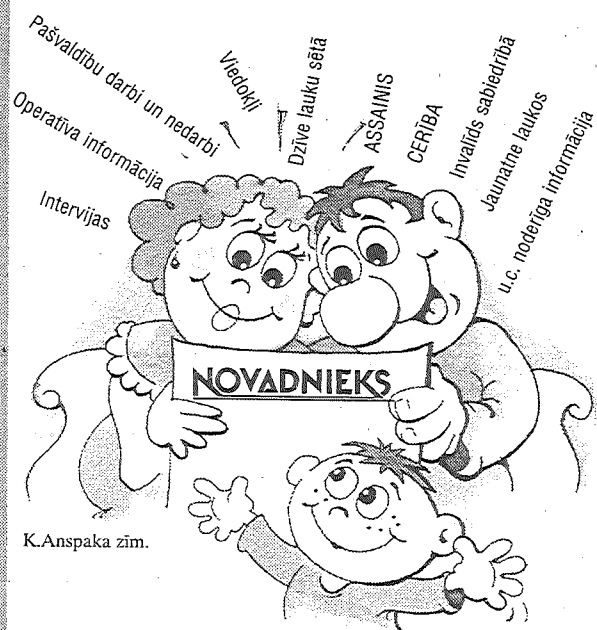
● Ja «Novadnieks» būs pasūtīts uz pusgadu, lasītājs varēs ievietot 2 bezmaksas sludinājumus gadā (katrs līdz 3 latiem).

● Ja «Novadnieks» būs pasūtīts uz gadu, lasītājs varēs gada laikā ievietot 4 sludinājumus (kopsummā 12 latiem).

● Gada abonenti varēs vinnēt ieejas karti uz «Gada Preses balli», kas notiks 2003. gada 4. janvārī.

● Netrūks arī vērtīgu balvu abonentu loterijā visa 2003. gada garumā.

NEATLIEC UZ RĪTDIENU TO, KO VAR IZDARĪT ŠODIEN!

K.Anspaka zīm.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Gaišākais nams Latgalē – Riebiņu pagastā

Noskaidroti VAS «Latvenergo», Latvijas Pašvaldību savienības un SIA «Latvijas energoceltnieks» izsludinātā konkursa «Gaišākais nams» uzvarētāji. Latgales reģionā dzīvojamā namu kategorijā par vislabāk izgaismoto atzītas Preiļu rajona Riebiņu pagasta «Pieniņu» mājas, kur saimnieko Evalds Vibornais.

Referendums par ES būs nākamruden

Referendums par Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā varētu būt laikā no nākamā gada septembra līdz novembrim, laikrakstu «Diena» informējis premjers Einars Repše. Premjers un ārlietu ministre Sandra Kalniete uzsver nepieciešamību sabiedrības sagatavošanu referendumam balstīt uz racionāliem argumentiem un šajā darbā būtu jāiesaistās visiem ministriem un visām ministrijām. Pēdējie aptauju dati liecina, ka pašlaik par iestāšanos ES būtu gatavi balsot 45% Latvijas iedzīvotāju, pret – 32%.

Eiropas Cilvēktiesību tiesa spriež par labu Laventam

Eiropas Cilvēktiesību tiesa (ECT) ceturtdien publiskotajā lēmumā atzīst par pamatotiem visus bijušā Bankas Baltija uzraudzības padomes priekšsēdētāja Aleksandra Laventa sūdzības punktus pret Latvijas valsti, ziņo laikraksts «Diena». Tiesa atzīst, ka Latvija ir pārkāpusi trīs Eiropas Cilvēktiesību konvencijas pantus – uz tiesībām uz brīvību un drošību, nevainīguma prezumpciju un tiesībām uz taisnīgu un neatkarīgu tiesu pārskatāmā laika periodā, kā arī par tiesībām uz ģimenes un privāto dzīvi. Latvijas juristi norāda, ka spriedums Latvijai ir laba mācība, un tagad jādarā viss, lai tiesas konstatētie pārkāpumi neatkārtotos.

Rēzeknes rajona Audriņos tomēr uzstādīs radaru

Neņemot vērā vietējo iedzīvotāju iebildumus, Aizsardzības ministrija par piemērotāko vietu tālas darbības trīsdimensiju radara TPS-117 uzstādīšanai tomēr atzinusi Rēzeknes rajona Audriņos. Pareizs, ka radara uzstādīšana varētu sākties nākamā gada pavasarī. Radars spēs identificēt lidaparātus 32 kilometru augstumā un ap 450 kilometru rādiusā. Šī ierīce kopā ar vairākiem citiem mazākas jaudas radariem ietilps kopējās Baltijas gaisa telpas novērošanas sistēmā BALTNET.

Valdība sāk veidot pašvaldību ministriju

Īpašu uzdevumu ministrs reģionālās attīstības un pašvaldību lietās Ivars Gaters sācis veidot jaunu – reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju. Ar MK rīkojumu viņa pakļautībā tiek nodota Pašvaldību lietu pārvalde. Jaunizveidojamajai ministrijai būs jāpārņem no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atbildība par vietējo pašvaldību teritoriālplānošanu. Ministrija būs atbildīga arī par ES strukturālajiem fondiem. Ministrs uzskata, ka pēc iespējas ātrāk vajadzētu tikt skaidrībā arī ar administratīvi teritoriālo reformu, jo 2005. gada pašvaldību vēlēšanām būtu jānotiek jau reformētajās pašvaldībās.

Ziņas sagatavoja L. Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdavējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv
Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

VIEDOKLIS, INFORMĀCIJA

«Veselajam trūkst daudz kā,
slimajam tikai viena.»

Vācu sakāmvārds

Savstarpējo rēķinu kārtošana nedrīkst bremzēt rajona padomes darbu

Par Preiļu rajona padomes priekšsēdētāja vietnieci, sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas priekšsēdētāju, pēc tam, kad šo amatu zaudēja bijušais Līvānu novada domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, tika ievēlēta Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja MAIJA SPŪLE. Viņa «Novadniekam» atzina, ka pirmie mēneši šajā amatā bijuši daudzu nepatīkamu pārsteigumu pilni.

Rajona padomes priekšsēdētāja vietnieces galvenais pienākums ir vadīt sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteju, kā arī aizvietot priekšsēdētāju prombūtnes laikā, tomēr, kā uzsvēra M. Spūle, pamatā ir komandas darbs, ko veic visu pašvaldību vadītāji. Iespējams, ka līdzekļu ekonomijas nolūkos bez šāda vietnieka amata rajona padome varētu arī iztikt, taču Preiļu novada vadītāja Jāzeps Šņepsta nostāja bija, ka rajona padomes sēdes nevar notikt, ja kāda komiteja ir bez vadītāja.

Šobrīd, ieņemot šo amatu, M. Spūle atzīst, ka strādāt rajona padomē nav viegli. – Jau pirms vietnieka vēlēšanām man bija likts saprast, ka gadījumā, ja mani virzītu par vietnieci, man sava kandidātūra būtu jāņem. Šai Jāzēpa Šņepsta prasībai es nepa-

klausīju un savu kandidatūru nenonēmu, lai gan viņa vēlme bija, ka vietnieka amats ir jāņem pašvaldības vadītājam, kas pārstāv Tautas partijas intereses. Acīmredzot, tas bija partijas uzdevums, ko J. Šņepstam neizdevās izpildīt.

Rezultātā par mani «Vie-tētājā Nedēļas Avīzē» ir sarakstīts milzums daudz nomelnojošu un nepatiesu. Ar J. Šņepsta kungu kontaktējāmies arī pa telefonu, kur manai personai nav tikuši vēlti diez cik patīkami vārdi. Esmu saņēmusi pārmetumus par it kā rajona ceļu fonda izsaimniekošanu un līdzekļu nozagšanu, kuri, pēc J. Šņepsta domām, pienācās Preiļu novadam. Varu atbildēt tikai to, ka Jersikas pagastā sešu gadu laikā ir saremontēti ceļi tikai 3,5 km posmā, un, domāju, ka tik daudz arī pašvaldība varēja atļauties. Sa-

protu Preiļu novada vajadzības, taču varu pilnīgi godīgi teikt, ka neesmu nevienam neko atņēmusi un arī vietnieka amatu neesmu izmantojusi savās interesēs. Es pat neesmu ceļā fonda padomē, tur ir pats J. Šņepsts, kuram vajadzētu pārzināt ceļu fonda līdzekļu izlietojumu. J. Šņepsta uzbrukumam manai personai ir nepamatoti, tā ir ambīciju apmierināšana, un es šajā procesā esmu nevēlami gadījies viņam ceļā.

Patlaban esošā balsošanas sistēma rajona padomē, kad katras pašvaldības vadītāja balsojums atbilst iedzīvotāju skaitam šajā pašvaldībā, novedusi pie tā, ka būtiskus jautājumus var bloķēt pāris lielākās pašvaldības, un līdz ar to vairums pagastu pārstāvju neko nevar ietekmēt. Tās rada bažas, ka rajona padomes nākošā gada budžetu mēs vispār nevarēsim pieņemt.

Esam griezušies Latvijas Pašvaldību savienībā ar lūgumu pārskatīt šādu, mūsaprāt, netaisnīgu balsošanas sistēmu. Ja nespēsim vienoties, griezīsimies arī pie īpašo uzdevumu ministra Ivara Gate-ra kunga, lai risinātu konfliktu augstākā līmenī. Šobrīd iedeļojusies situācija, kad priekšplānā tiek bīdītas nevis rajona iedzīvotāju, bet gan

savas vai partijas intereses.

Nedomāju, ka rajona padome būtu nevajadzīga institūcija, kā varbūt uzskata J. Šņepsta kungs, jo daudzu jautājumu risināšanā atsevišķu pašvaldību spēki ir par vājiem. Protams, mēs varētu sadalīt autoceļu fondu katras pašvaldības apsaimniekošanai, bet, piemēram, Jersikā, šī summa ir tikai 10 000 latu, un mums vajadzētu krāt vismaz divus trīs gadus, lai varētu saremontēt kādu ceļu kilometru. Kopīga līdzekļu apsaimniekošana tomēr ir efektīvāka. Neredzu iespēju kādā veidā katru pašvaldību varētu nodrošināt pasažieru pārvadājumus. Ir jāskatās, kādā veidā katru pašvaldību varētu nodrošināt pasāžieru pārvadājumus. Ir jāskatās, kādā veidā katru pašvaldību varētu nodrošināt pasāžieru pārvadājumus. Ir jāskatās, kādā veidā katru pašvaldību varētu nodrošināt pasāžieru pārvadājumus.

Tomēr jāsaprot, ka savstarpējo rēķinu kārtošana un ambīcijas nenāk par labu ne rajona padomes darbam, ne iedzīvotājiem. Viens nav karotājs, — cerot uz savstarpēju sapratni un korektumu, uzsvēra rajona padomes priekšsēdētāja vietniece Maija Spūle.

G.Kraulis

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

27. novembrī notika Preiļu rajona padomes kārtējā sēde. Darba kārtībā bija iekļauti trīs jautājumi.

Veikti grozījumi budžetā

Rajona padomes locekļi izdarīja grozījumus šī gada pamatbudžetā. Ieņēmumu daļa palielināta par 31 253 latiem (papildus mērķdotācija). Atbilstoši tam mainīts arī līdzekļu sadalījums budžeta izdevumu daļā. Šis izmaiņas skars Rudzātu speciālo internātskolu, sporta izglītības programmas, teritorijas plānojuma izstrādi, līdzekļus, kas nododami Preiļu nova-

dam un Līvānu novadam.

Nolemts sadalīt papildus saņemtos līdzekļus starp Aglonas internātgimnāziju un Rudzātu speciālo internātskolu. Tāpat veikti grozījumi Rudzātu speciālās internātskolas apstiprinātajā tāmē.

Veiktas arī izmaiņas mērķdotāciju sadalījumā rajona izglītības iestāžu pedagogisko darbinieku atalgojumam un sociālās apdrošināšanas obligātājam iemaksām.

Par maksas pakalpojumiem

Padomē izskatīja jautājumu par Aglonas internātgimnāzijas sniegto maksas pakal-

pojumu veidiem un izcenojumiem. Noteikts, ka internātgimnāzija varēs turpmāk iznomāt automašīnu Opel Vectra, mikroautobusu, kā arī autobusu, izgatavot kserokopijas, kā arī nodrošināt siltumenerģijas padevi.

Par mērķdotācijas sadali pedagogiem

Padomes locekļi izskatīja izglītības pārvaldes vadītāja A. Zagorska iesniegumu un nolēma pedagogu darba samaksas un sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu 2002. gada ekonomijas līdzekļus sadalīt sekojoši:

■ rajona vispārizglītojošajām skolām – proporcionāli skolēnu skaitam,

■ rajona interešu izglītības iestādēm, sporta klubam «Cerība», piec un sešgadīgo bērnu aprūcībā nodarbināto pedagogu atalgojumam – atbilstoši pedagogisko likmju skaitam.

Līdzīga kārtība bija arī iepriekšējos gadus, vienīgā atšķirība šogad ir tāda, ka ekonomijas līdzekļi tiks izmaksāti aptuveni mēnesi agrāk.

Pēc Preiļu rajona padomes sēdes materiāliem sagatavoja L. Kirillova

AKCIJA!!!

NOVADNIEKS sadarbībā ar Lattelekom

abonentiem, kuri būs pasūtījuši laikrakstu 2003. gada 3 vai vairāk mēnešiem līdz 2. decembrim ieskaitot, **dāvina skaistu, krāsainu mēnešu parliekamo kalendāru.**

Uzrādot abonēšanas kvīti, kalendāru varēs saņemt redakcijā Aglonas ielā 1, Preiļos.

Kalendāra saņemšanas datumu paziņosim papildus.

REDAKCIJAS SLEJA, INFORMĀCIJA

«Latgales ceļi» nākotni saskata jaunās tehnoloģijās

Akciju sabiedrība «Latgales ceļi» šoruden atskatās uz savas pastāvēšanas pirmo piecgadi. Lai gan uzņēmums tika reģistrēts 1997. gada 1. oktobrī, Latgales septiņu rajonu ceļinieki savas svinības rīko tikai šonedēļ, kad visi lielie rudens darbi jau apdarīti, bet ziemas cēliens vēl kavejas nakt. Svētku priekšvakarā «Novadnieka» redakcijā viesojās un par aizvadīto gadu veikumu pastāstīja akciju sabiedrības «Latgales ceļi» prezidents JURIS MILLERS un filiāles «Jēkabpils ceļi» direktors ARTURS IVBULIS.

Septiņreiz lielāki un spēcīgāki

Ar satiksmes ministra rīkojumu pirms pieciem gadiem ceļu pārvaldes tika likvidētas un izveidotas četras akciju sabiedrības, katrā valsts reģionā pa vienai. «Latgales ceļi» aptvēra septiņus rajonus. Vai šis lēmums sevi ir attaisnojis, skaidro «Latgales ceļu» prezidents Juris Millers:

— Lielo pārmaiņu mērķis bija apvienot spēkus un finansējumu. Ja pašlaik akciju sabiedrības attīstībā varam ieguldīt 400 tūkstošus latu gadā, tad katra no septiņām agrākajām ceļu pārvaldēm attīstībai varētu atvēlēt septiņreiz mazāk līdzekļu. Tādā veidā būtu iespējama izaugsme, piemēram, viens frontālais iekrāvējs maksā ap 70 tūkstošiem latu, aprīkota mašīna — 100 tūkstošiem. Skaidrs, ka katra ceļu pārvalde atsevišķi tehnikas pārka atjaunošanu nevarētu atļauties, bet akciju sabiedrību izveidošana

radīja iespēju maksimāli koncentrēt naudas resursus un tos arī veiksmīgi izmantot.

Latgale izvēlas jaunu un jaudīgu tehniku

Piecu gadu laikā akciju sabiedrība ir nostabilizējusies, izvēlētas prioritātes. Viena no galvenajām — ieguldīt līdzekļus jaunās un ļoti jaudīgās tehnikas iegādei. Viens no lielākajiem pirkumiem bija moderni autogreideri, kuri iegādei bija vajadzīgi vairāk nekā viens miljons ASV dolāru. Šī gada decembrī tiks veikts pēdējais maksājums. Iegādāts arī daudz citas modernas tehnikas. Ražošanas attīstībā ieguldīti 4,2 miljoni latu.

Šogad tehnikas atjaunošanā investēti vairāk nekā 400 000 latu. Ieviešot jaunu tehnoloģiju mitrinātās sāls kaisīšanai, nopirkta 14 mašīnas, kādu līdz šim Latgalē praktiski nebija. Nopirkti de-

— Akciju sabiedrības «Latgales ceļi» kolektīvs ir gatavs strādāt vairāk un labāk. Investējot līdzekļus jaunā tehnikā un modernās tehnoloģijās, jebkuram pasūtītājam pierādīsim sevi ar kvalitatīvu darbu izpildi, — pirmssvētku noskaņojumā bija pārliecināts sabiedrības prezidents Juris Millers un filiāles «Jēkabpils ceļi» direktors Arturs Ivbulis.

viņi autogreideri no Somijas, jauni VOLVO frontālie iekrāvēji. Konkursā gandrīz starp desmit pretendentiem izcīnīta tiesības turpmākos piecus gadus uzturēt kārtībā Latgales reģiona ceļus. Arī pērnā gada peļņas rādītāji, kas bija labākie starp visām akciju sabiedrībām, liecina, ka izvēlētais ceļš bijis pareizs.

Nostabilizējies strādājošo skaits, pašlaik akciju sabiedrībā nodarbināti 375 cilvēki. Vislielākais veikto darbu apjoms reģiona ceļos bijis 1998. gadā — 4,2 miljonu latu apmērā, šogad šis skaitlis tiek

prognozēts 3,8 miljoni latu. Četru gadu laikā nodokļos valstij samaksāti 4,4 miljoni latu.

Vēlas lielākus darba apjomus

Akciju sabiedrības prezidents ir apmierināts ar paveikto tikai daļēji, jo katrs uzņēmums taču sapņo par veiksmīgāku darbu. Arī Millera kungs ir pārliecināts, ka turpmāk darbu apjoms pieaugs, veidosies labāka sadarbība ar pašvaldībām, bet pasūtītāji vienmēr varēs laikā samaksāt par paveiktajiem darbiem. Šajā ziņā akciju sabiedrībai vismagākais bijis 2000. gads, jo pasūtītāji iekāvēja norēķinus un uzņēmums nesaņēma naudu pat vairākus mēnešus. Pašlaik situācija nostabilizējusies, pasūtītāji ir sabalansējuši pasūtījumus un finanssiālās iespējas.

«Latgales ceļi» ir gatavi strādāt intensīvāk, arī tehnikas iespējas ir krietni lielākas nekā tie apjomi, ko uzņēmums veic pašlaik. Juris Millers uzskata, ka ceļinieku veikuma labākais rādītājs ir tas, ka arvien mazāk kļūst pamatotu sūdzību. Tiesa, līdz brīdim, kad visi varēs droši braukt pa gludiem un līdzīgiem ceļiem, vēl ir tālu. Vislielākās problēmas ir ar grants ceļiem, kas finansējuma trūkuma dēļ nenovēršami sabrūk. Akciju sabiedrība «Latgales ceļi» arī atšķiras no būvuzņēmējiem ar to, ka nenedarbojas ar lielu objektu celtniecību, bet tās darbs ir atkarīgs no pasūtītājiem un finansējuma. Taču tāpēc tās veikums nav mazāk svarīgs.

L.Kirillova

● Viens no ceļinieku jaunākajiem un modernākajiem ieguvumiem — Francijā ražotais CASE firmas frontālais iekrāvējs ar aizmugurējo kausu grāvju rakšanai. Kā «Novadniekam» pastāstīja filiāles «Jēkabpils ceļi» rīkotājdirektors Andris Svarinskis, iekrāvējs un tā vadītājs Francis Vaivods (attēlā) šovasar ar atzīstamām sekmēm piedalījās konkursā «Grāvis 2002» un kopā ar vēl diviem kolēģiem izcīnīja otro vietu spēcīgā konkurencē. Foto: M.Rukosjuvs

NOVADNIEKS

Jūsu jautājumus un ierosinājumus katru darbdienu uzklausīsim pa tālr. 1-53-07056.

Četras neaizdegtas sveces vainagā

Pirmā Adventes svētdiena jau klusi klauvē pie manām durvīm. Laika ritējums, tik nemierīgs un straujš, ieplūst gada pēdējā fāzē. Rimtākā, mierīgākā. Adventes vainagā vēl četras neaizdegtas sveces, līdz Kristus dzimšanas svētkiem vēl četras pārdomu nedēļas. Ne tādēļ vien tās mums dotas, lai svētku drudzi skrietu pa veikaliem, dāvanas meklējot, lai steigtu mājas darbus padarīt: skapju saturu izpurināt, aizkarus izmazgāt, eglīti sagādāt, svētku aizaidu sarūpēt un balles tērpu nolūkot. Ne tādēļ vien...

Gaidīšanas laiks ir savu domu sakārtošanas laiks, iekšējās pasaules papildīšanas laiks. Pateicības laiks. Piedošanas laiks. Došanas laiks. Jūs teiksiet, par ko lai pateicos, ja dzīve sagādā tik daudz ciešanu, kāpēc lai piedodu, ja mani ienaidnieki nav to pelnījuši, kā lai dodu, ja pats esmu nabadzības upuris? Aizdegšim pirmo svecīti gaismas vainagā un pacelsim acis uz debesīm! Dievs mums ir devis divas rokas — vienu, lai ar to saņemtu, bet otru, lai dotu citiem. Uz kāda kapa Anglijā ir uzraksts: «Ko es paturēju, to pazaudēju, Ko es iztērēju, tas man bija. Ko es atdevu, tas man ir.» Mēs visi piedzimstam ar saņņaugtām rokām. Mēs mirstam ar atvērtām rokām. Ieejot dzīvē, mēs vēlamies visu satvert. Atstājot šo pasauli, viss kas mums ir, izslīd no šo roku satvēriena. Tad vairs neko nav iespējams mainīt, un viss neatdotais, pietauptais, krātais kļūst nevērtīgs. Mīļajiem cilvēkiem neatdotais laiks, prieks, gādība, mīlestība, glāsti, labie vārdi — tā visa tad vairs nav. Par to ir vērts padomāt.

Šis laiks mudina piedot un pateikties. Piedodot mēs atbrīvojam ne jau to otru, bet paši sevi no spiedošanas un nepatīkamas nastas. Kāpēc turēt sirdi dusmas, naidu un aizvainojumu pret citiem, ja tos pārveidot nav mūsu spēkos. Katrs cilvēks pats izvēlas savu dzīves ceļu. Reizēm tieši tas, ka spējam palūkoties otrā ne pārmetošu un aizvainotu, bet piedodošu skatienu, dod spārnus šim cilvēkam. Un atbrīvo mūs no citu tiesāšanas, kritizēšanas un aprunāšanas nastas. Kamēr nebūsim to sapratuši un atvēruši savu sirdi piedošanai, tikām tā arī nespēsīm dzīvē saskatīt prieku un iemācīties pateikties. Pateikties, ja ne par to, kas mums ir dots, tad vismaz par to, kas mums nav bijis jāpiedzīvo.

Pasaulei šodien vairāk kā jebkad vajadzīga palīdzība un mīlestība, lai dziedinātu cilvēkus no vienaldzības, cietusirdības, nepateicības un nabadzības. Adventes klusumā atcerēsimies, ka dzīve nesastāv tikai no ikdienas pelēcības un nemiētīgām rūpēm. Mēs visi esam brīvi savā izvēlē, kādu ceļu iet. Tikai no mums ir atkarīgs, vai dzīvi nodzīvosim saņņaugtām rokām un sirdīm, vai atvērsim tās ticībai, cerībai un mīlestībai. Šajā sakarā prātā nāk kādas lūgšanas vārdi, kas apliecinā — neviens šajā pasaulē nav lieks, mēs visi tiekam mīlēti, svētīti un sargāti, ja vien paši to ļaujam. Nav grēcinieku un svēto, ir tikai cilvēki, kuri ir atvēruši vai arī nocietinājuši savas sirdis:

«Kungs,

Tu vienmēr dāvā maizi rītdienai, tāpēc, lai arī nabadzībā, es Tev ticu.

Tu vienmēr dāvā spēku rītdienai, tāpēc, lai arī vājumā, es Tev ticu.

Tu vienmēr rādi ceļu rītdienai, tāpēc, lai arī nomaldījies, es Tev ticu. Tu mani sargā pārbaudījumos, tāpēc, lai arī cīnīdāties ar tiem, es Tev ticu.

Tu vienmēr mani uzrunā istajā brīdī, tāpēc, lai arī klusumā, es Tev ticu.

Tu vienmēr piepildi savus solījumus, tāpēc, par spīti tiem, kas šaubās, es Tev ticu.

Tu vienmēr paliec mans uzticamākais draugs, tāpēc, par spīti tiem, kuri nodod, es Tev ticu.»

Līdz gada beigām palikusi 31 diena...

G.Kraukle

MEŽA LAPA

Drošības noteikumi medību ieroču īpašniekiem

■ Svarīgi izstrādāt ierodumu ieroča stobrus pat nepielādētus nevērst pret cilvēku vai mājdzīvnieku, bet vienmēr turēt tādā virzienā, lai, notiekot neparedzētam šāvienam, nekas ļauns nevarētu notikt. Šāds virziens, ieroci pārnēsājot, ir ar stobru uz augšu vai leju, bet, stāvot uz masta dzinējmedībās vai pīļu medībās ūdenstilpnes malā, — ar stobriem 45 grādu leņķī augšup vai lejup.

■ Ierocis dzinējmedībās pielādējams tikai, nostājoties uz masta, bet izlādējams, ejot nost no numura. Gaides medībās ierocis jāpielādē pēc uzkāpšanas tornī vai luktā. Pirms nokāpšanas no torņa tas jāizlādē, lai nenotiktu nejaušs šāviens.

■ Pēc medībām izlādētu medību ieroču kaujas atsperes nolaišana («tukšais šāviens») veicama, ieroča stobrus vērsot slīpi lejup, pret tukšu vietu.

(Lielā medību grāmata)

Šosezon daudz negadījumu ar medību ieročiem

Šogad valstī krasi pieaudzis negadījumu skaits medību laikā, ko izraisījuši rupji medību noteikumu pārkāpumi, informē Preiļu virsmežzinis Māris Bondars.

Šauj pa neskaidri redzamu mērķi

Kopš medību sezonas sākuma valstī reģistrēti jau deviņi medību negadījumi Ventspils, Madonas, Kuldīgas un Jēkabpils rajonā.

Ventspilī oktobra sākumā reģistrēts medību negadījums dzinējmedībās, kurā cieta mednieks, kas nebija atbilstošā – spilgtas krāsas apģērbā. Mednieks, kurš stāvēja uz masta, šaudams pa neskaidri redzamu mērķi un domājot, ka tas ir meža dzīvnieks, iešāva dzinējam ar lodi rokā. M. Bondars saka, ka piecus no deviņiem valstī reģistrētajiem negadījumiem izraisījis šāviens pa neskaidri redzamu mērķi, kas uzskatāms par rupju medību noteikumu pārkā-

pumu. Medību noteikumos nepārprotami teikts, ka šaut drīkst tikai pa skaidri redzamu mērķi.

Medību laikā ieiet mastā

Mežu darbiniekus satraucis tas, ka pēdējie nelaimes gadījumi notikuši vienas nedēļas laikā, līdz ar to pievēršot sabiedrības uzmanību drošības noteikumu ievērošanai medību laikā. 26. oktobrī Madonas virsmežniecības Varakļānu mežniecībā mednieks šāva pa neskaidri redzamu mērķi, un šis neskaidrais mērķis izrādījās cits mednieks, kurš nezināmu iemeslu dēļ bija iegājis iekšā mastā. Minētajā gadījumā pārkāpumu izdarīja abi mednieki: gan tas, kurš atstāja savu vietu un neatļauti iegāja masta teritorijā medību laikā, gan tas, kurš izdarīja šāvienu.

Neuzmanīgi rīkojas ar ieroci

27. oktobrī Kuldīgas virsmežniecībā nelaimes gadījumu izraisī-

ja nejaušs šāviens. Nejausi izšaujot, mednieks ievainoja rokā citu mednieku — dzinēju. Dokumentos, kuros fiksēts šis pārkāpums, tas definēts kā neuzmanīga rīcība ar ieroci. Kā uzsver M. Bondars, neuzmanīga rīcība ar ieroci biežāk tiek konstatēta individuālajās medībās, taču šogad daudz negadījumu bijis arī kolektīvo medību laikā.

Nav droši pat uz mednieku līnijās

2. novembrī Jēkabpils virsmežniecībā mednieks, stāvot uz masta un gribēdams trāpīt stirmai, izšāva pārāk tuvu mednieku līnijai un ar lodi ievainoja kājā mednieku. Šajā gadījumā medību bises lode saglabāja savu bīstamību samērā lielā distancē – ap 140 metriem, un tas nebūt neesot retums, uzsver virsmežzinis.

Mednieks sašauj divus kolēģus

Nelaimīgi medības beidzās trim

vīriem Jēkabpils virsmežniecībā. Šis gadījums bija ar letālu iznākumu un notika vasarā nelikumīgu individuālo medību laikā. Trīs vīri bija devušies medībās, neskatoties uz to, ka tās nebija pieteiktas un arī medību licence nebija izņemta.

Pēc protokolā fiksētās informācijas, uz medību bises bijis uzstādīts prožektors un, vienam medniekam mēģinot to noregulēt, bise nejauši izšāvasi, trāpot pārējiem diviem šo medību dalībniekiem, no kuriem viens gāja bojā.

Atgādinās par drošību medībās

Lai novērstu līdzīgu negadījumu iespējamību arī mūsu rajonā, plānots aicināt kopā kolektīvu un medību vadītājus, lai pārrunātu šos gadījumus un veiktu atkārtotas un rūpīgas drošības instruktažas medību vadītājiem, jo par medību norisi atbildīgs ir medi-

bu vadītājs, kuram pirms medībām jāatgādina svarīgākie drošības noteikumu punkti.

Mednieki drošības noteikumus zina, taču dažkārt neievēro, un tas liecina par nevēribu, neuzmanību un lieku pašpārliecinātību. Šajā sakarā M. Bondars kā piemēru min gadījumu Cēsu virsmežniecībā, kur mednieks, izjaucot bisi, atbalstījies to sev pret kāju, taču izrādījies, ka bise nav bijusi izlādēta un mednieks nopietni savainojis pats sevi pēdā. Lai šādas nelaimes nenotiktu, rīkoties ar ieroci jebkurā situācijā vajadzētu tā, it kā tas būtu pielādēts, — piesardzīgi un uzmanīgi.

Rajonā ir plānots pastiprināt kontrolēt medību norisi un, ja negadījumu skaits nesamazināsies, iespējams, pat nodrošināt medību kolektīvus ar Valsts meža dienesta darbinieku klātbūtni medību laikā, informē M. Bondars.

Transportlīdzekļus pārbaudei drīkstēs apturēt arī meža darbinieki

7. novembrī stājušies spēkā Valsts meža dienesta likuma grozījumi, kas paredz lielākas pilnvaras meža darbiniekiem.

Likuma grozījumi paredz, ka Valsts meža dienesta (VMD) darbiniekiem ir tiesības apturēt transportlīdzekļus uz meža un lauksaimniecības ceļiem, bet tos transportlīdzekļus, kas nodarbojas ar kokmateriālu pārvadāšanu, arī uz pašvaldības ceļiem. Līdz šim likums meža darbiniekiem transportlīdzekļus ļāva apturēt tikai tajā gadījumā, ja tie pārvietojās pa medību platībām, bet uz ceļiem auto drīkstēja apturēt tikai policijas darbinieki. Valsts meža dienesta amatpersonai, kas aptur un pārbauda automašīnu, jābūt atšķirības zīmei un viņu pienākums ir uzrādīt dienesta apliecību.

INFORMĒ VMD PREIĻU VIRSMEŽZNIECĪBA

Uz gadu izslēdz no medniekiem

9., 10. oktobrī Silukalna pagastā VMD darbinieki aizturēja Antonu Eriņu, kurš bez medību dokumentiem bija devies zosu medībās. Medības nebija pieteiktas. Par šo pārkāpumu mednieku eksaminācijas komisija nolēma personu uz gadu atstādināt no medniekiem. Administratīvais sods – 20 lati.

Nelimitēto dzīvnieku medībām vajadzīga atļauja

1. novembrī mednieks Staņislavs Sondors no Galēnu pagasta atradās medību platībās ar medību ieroci, lai gan medības nebija pieteiktas. VMD darbiniekiem izdevās šo medītārbētāju aizturēt. Likuma sargiem viņš skaidroja, ka vēlējis nomedīt kādu lapsu, taču formālā procedūra nebija ievērota: medības nebija saskaņotas un mednieks nevarēja uzrādīt ne ieroču atļauju, ne mednieka apliecību. Nevienu dzīvnieku

mednieks nebija nošāvis. Eksaminācijas komisija viņam izteica rājienu, bet administratīvais sods piemērots 20 latu apmērā. Virsmežzinis M. Bondars informēja, ka arī nelimitētos meža dzīvniekus tāpat vien medīt nedrīkst – ir vajadzīga nelimitēto dzīvnieku medību atļauja, ko var saņemt uz gadu, samaksājot valsts nodevu 1 lata apmērā.

Medībās grib doties iereibis

2. novembrī Silajāņu pagastā mednieku formējuma «Rauda» biedrs Ivars Tēsnavs uz medībām bija ieradies krietnā «kunga dūšā» un neklausīja pārējo mednieku ierosinājumam šoreiz medībās nepiedalīties. Par krietni iereibušo mednieku VMD darbiniekus informēja kolektīva dalībnieki, un dienesta speciālisti paguva laikus reaģēt, ierodoties notikuma vietā un aizturot iereibušo medītārbētāju, tādējādi novēršot iespējamo nelaimi. M. Bondars atzīst, ka minētais gadījums nebūt nav kauna traips

šim mednieku kolektīvam, bet drīzāk gan otrādi – vīri pelnījuši uzslavu, jo, vadoties pēc medību noteikumiem, iereibušas personas došanās medībās nav pieļaujama. Mednieku eksaminācijas komisija vainīgo personu uz 9 mēnešiem (līdz 2003. gada augustam) atstādinājusi no medniekiem, viņam piemērots administratīvais sods 20 latu apmērā.

Piesavinās notriekt meža dzīvnieku

9. novembrī Vārkavas novada Rožkalnu pagastā Atis Jaudzems ar automašīnu notrieca mežacūku un, neziņojot par to Valsts meža dienesta darbiniekiem un policijai, piesavinājās meža dzīvnieku. Minētā persona nav mednieks, viņam piemērots administratīvais sods 10 latu apmērā. Līdzīgos gadījumos, ja ar automašīnu notriekts meža dzīvnieks, transportlīdzekļa vadītājam par notrieku obligāti jāziņo policijai un VMD darbiniekiem.

Privātie atjauno vairāk mežu

Preiļu virsmežniecības speciālisti apkopojusi datus par šogad veikto mežu atjaunošanu valsts un privātajā sektorā. Skaitļi rāda, ka atjaunoto platību skaits pieaug.

Šogad jūtami pieaudzis atjaunoto priežu audžu apjoms. Ja 2001. gadā priežu audzes atjaunoja tikai 3 hektāru platībā, tad šogad priede atjaunota jau vairāk kā 20 hektāros, pie tam 16 hektāri at-

jaunoti mākslīgi. Tiesa, lielākā daļa atjaunoto priežu audžu augs valsts mežos (18,1 ha), bet privātajos mežos – 2,3 ha.

Valsts mežos šogad visvairāk atjaunojusies apse (36,2 ha) un bērzs (32,9 ha), savukārt privātajos mežos – apse (5,4 ha) un egle (4,6 ha).

Salīdzinot ar pagājušo gadu, šogad privātajā sektorā divreiz vairāk atjaunojusies

egle, bet bērzs ieaudzis mazāk nekā pērn. Privātajos mežos krietni labāk atjaunojusies apse. Apse un bērza atjaunošanās notikusi dabiskā ceļā. Privāto mežu īpašnieki mākslīgi stādījuši tikai priedi un egli. Kopā privātajās zemēs šogad atjaunoti 13,7 ha mežu (pērn – 7,6 ha), no tiem: dabiskā ceļā – 11,1 ha (pērn 4,8 ha), iestādīti – 2,6 ha (pērn 2,8 ha).

● REKLĀMA ● REKLĀMA ● REKLĀMA

Ziemassvētku depozīts

Noguldiet naudu Ziemassvētku depozītā privātpersonām no 19. novembra līdz 31. decembrim, Jūs saņemsiet paaugstinātas procentu likmes, kā arī varēsiet bez maksas:

- atvērt kontu
- saņemt VISA Electron karti
- pieslēgt Telefonbanku

Lappusi sagatavoja G.Krankle

KONKURSA UZVARĒTĀJI

Patriotu Latvijā daudz

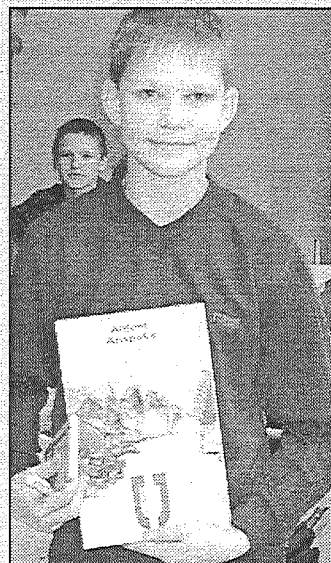
Vairāk nekā divas trešdaļas jeb 68,3 procenti no Latvijas iedzīvotājiem sevi uzskata par Latvijas patriotiem, liecina tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centra «SKDS» veiktā aptauja. Apgalvojumam «uzskatu, ka esmu Latvijas patriots» pilnībā piekrituši 29,6 procenti iedzīvotāju, bet drīzāk piekrituši 38,7 procenti. Apgalvojumam pilnībā nepiekrita 4,8 procenti aptaujāto, savukārt 16,5 procenti atbildēja, ka drīzāk tam nepiekrīt. Visvairāk, jeb 70,4 procenti iedzīvotāju par valsts patriotiem sevi atzinuši 1999. gadā.

LETA

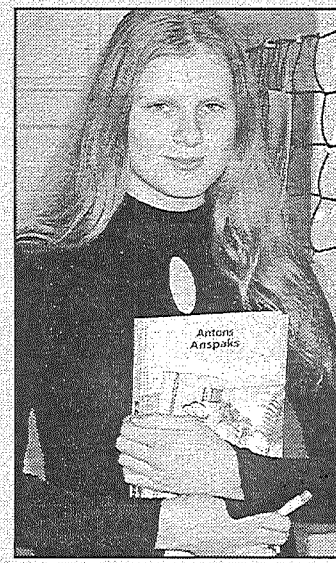
Konkursa «Es esmu savas valsts patriots» uzvarētājiem pasniegtas «Novadnieka» balvas

Laikraksta «Novadnieks» žurnālisti apmeklēja skolas, lai pasniegtu balvas skolēnu radošo darbu konkursa «Es esmu savas valsts patriots» uzvarētājiem. Atgādinām, ka konkurss bija izsludināts, sagaidot Latvijas Republikas 84. dzimšanas dienas, bet rezultātu apkopojums publicēts laikraksta 85. numurā (16. novembrī). «Novadnieka» balvu tagad saņēmuši visi labāko darbu autori. Konkursa rīkotāji ir priecīgi, ka balvas nonākušas pie centīgiem skolēniem, kas labi mācās un iesaistās klases un skolas sabiedriskajās aktivitātēs. Šādu informāciju «Novadnieka» žurnālistiem sniedza apmeklēto skolu direktori.

Par labākajiem atzīto darbu autori

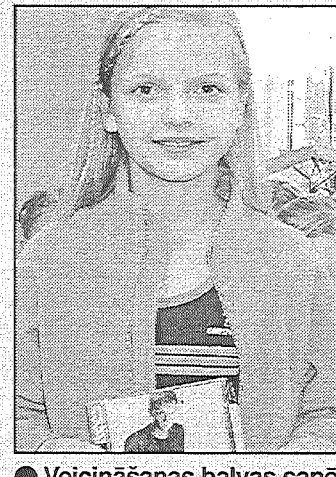
● Edgars Kondavnieks, Rušonas pamatskolas skolēns.

● Zane Madelāne, Salas pamatskolas skolniece.

● Daiga Greisle, Siļukalna pamatskolas skolniece.

● Veicināšanas balvas saņēmēja Rūta Bulmeistere, Preiļu 1. pamatskolas skolniece.

Saldās pārsteiguma balvas saņēmēji

● Livānu ģimnāzijas Pastariņa skolas 3.b klases skolēni kopā ar laikraksta «Novadnieks» žurnālisti Gintu Kraukli (no kreisās), ģimnāzijas direktori Maiju Dzintru Kručiņu un redaktori Tamāru Elsti (centrā) un 3.b klases audzinātāju Annu Kārkli (no labās). Foto: M.Rukosujevs

SKOLU ZIŅAS

Uzvāra konkursā «Kas notiek»

Vārkavas vidusskolas 9. klases skolēni šodien devušies uz Rīgu, uz apbalvošanas ceremoniju, jo klase atzīta par uzvarētāju Latgales laikraksta «Diena» rīkotajā konkursā «Kas notiek» devītklasniekiem. Savukārt Jānis Vaivods atzīts par absolūto uzvarētāju individuālajā vērtējumā. Paredzams, ka apbalvošanas ceremonijā piedalīsies Valsts prezidente Vaira Vīķe – Freiberga.

Vārkavas vidusskolā konkursā piedalījās 16 skolēni no 9. klases, izņemot vienu, kurš todien nebija ieradies skolā. Klases audzinātāja ir Ilze Lazdāne.

Kā informēja skolas direktore Anita Vilcāne, katru gadu skolas devītklasnieki piedalās konkursā,

taču tik labi rezultāti gūti pirmo reizi. Direktore uzskata, ka, piedaloties konkursā, skolēni labāk sagatavojas valsts pārbaudes darbam vēsturē un sociālajās zinībās. Nav iespējams ar konkursa jautājumiem iepazīties iepriekš, jo tie, līdzīgi eksāmenu uzdevumiem, tiek saņemti aizzīmogatā aploksnē, kura atverama skolēnu klātbūtnē konkursa sākumā.

Lai uz jautājumiem varētu pareizi atbildēt, regulāri jālasa laikraksts un jāseko līdzi jaunumiem politikā, kultūrā, sportā, visām aktualitātēm, kas notiek Latvijā vai arī ārpus valsts robežiem ar Latvijas vārdu.

Devītklasnieku ceļā uz Rīgu un ekskursiju izdevumus sedz konkursa organizētāji. Paredzēta ekskursija uz Valsts prezidentes pili, Zooloģiskā dārza apmeklējums, pusdienas. Uz konkursa noslēgu-

mu ielūgti arī uzvarētāja Jāņa Vaidoda vecāki.

Novada sportisti trenējas skolas zālē

Vārkavas vidusskolas sporta bāzi trīs vakarus nedēļā treniņiem izmanto novada pieaugušie sportisti. Aktīvu sportisko rosmi uzsākuši novada jaunieši un vīrieši, pamazām pievienojas arī sievietes. Sporta zālē tiek spēlēti volejbols, švambols (spēle ar mikstu bumbiņu), kā arī citas spēles, fiziskās formas uzturēšanai tiek izmantota treniņu zāle. Par pašvaldības līdzekļiem nesen nopirkts vēl viens jauns treniņieris. Skola lietderīgi izmantojusi arī Aigara Fadejeva rīkotajās ātršošanas sacensībās saņemto prēmiju – 200

latus. Par šo naudu nopirkta futbola, volejbola, basketbola, handbola bumbas.

Nodarbības pieaugušajiem notiek sporta skolotāju Edgara Vaidoda un Staņislava Stankeviča vadībā, kas vienlaikus uz nepilnu likmi veic arī novada sporta instruktoru pienākumus. Sportisti iecerējuši sarīkot novada sporta spēles.

Noteikti labākie ceļojumu un pārgājienu apraksti

Rīgas Skolēnu pils organizētajam ceļojumu un pārgājienu aprakstu konkursam «Iepazīsti Latviju un pilsētu» rajona bērnu un jauniešu centrs izvirzījis 12 aprakstus. 1.-4. klašu grupā tie ir Drav-

nieku pamatskolas 3. klases un Vārkavas pamatskolas 1. klases sagatavotie apraksti. 5.-9. klašu grupā par labākajiem atzīti Livānu ģimnāzijas 8.d klases, Livānu 2. vidusskolas dzimtenes mācības pulciņa dalībnieku, Galēnu pamatskolas 7. klases, kā arī 9. klases, Jersikas pamatskolas 8. klases, Priekuļu pamatskolas 6. klases, Rimicānu pamatskolas, Rožupes pamatskolas 7. klases, Rušonas pamatskolas 7., kā arī 8. klases skolēnu sagatavotie darbi.

12 apraksti atzīmēti par veiksmīgu noformējumu.

Pavisam rajona bērnu un jauniešu centra rīkotajā aprakstu konkursā piedalījās 17 rajona skolas, bija iesniegti 38 ceļojumu un pārgājienu apraksti. Konkursam iesniegtos darbus vērtēja rajona bērnu un jauniešu centra pedagogi.

L.Rancāne

6. Trīsdesmit gadus – ar dziesmu

*Un pieminēdami šīs debesu gaismas atgriešanos,
mēs dziedāsim...
Aizdedzināsim sev apkārt sveces un prieku...*

Ar šiem Veronikas Strēlertes vārdiem Preiļu rajona skolotāju kora «Latgale» dalībnieki rit, 1. decembrī, Preiļu kultūras namā uz 30 gadu jubilejas koncertu aicina kora mākslas draugus. Izdziedāt dziesmas, kas triju gadu desmitu garumā papildījušas koristu un daudzo klausītāju sirdis ar prieku un gavilēm. Dalīties atmiņās par savīļņojošiem un reizēm arī nedaudz skumjiem brīžiem, bez kuriem nav iedomājama neviena pašdarbības kolektīva pastāvēšana triju gadu desmitu garumā. Kopā vēlreiz pārdzīvot notikumus un atsaukt atmiņā cilvēkus, kas satikti tepat Latvijā un arī tālās zemēs, kur dziedātājus aizveduši dziesmas ceļi.

Preiļu rajona skolotāju koris, kas godam un lepni nes Latgales vārdu, vienmēr ir strādājis ļoti profesionāli un radoši. Preiļu rajona vārds līdz ar skanīgajām latviešu un latgaliešu dziesmām, ko vienmēr tik izjusti izpilda kora dalībnieki, diži un lepni skanējis ne tikai visos kopš 1973. gada notikušajos Dziesmu svētkos Rīgā, bet arī bijušajās padomju valsts republikās, Somijā, Vācijā, Čehijā, Austrijā un Francijā. Patiesībā jau ir grūti izspriest, kas vairāk palīdz izprast svešu tautu – oficiālas politīķu vizītes vai «Aiz azara bolti bārzi...» Taču tā vien šķiet, ka ciešāk par starpvalstu sadarbības līgumiem svešā mēlē runājošus cilvēkus vieno dziesmas. Tām nevajag tulkus. Dziesmas nāk no sirds uz sirdi.

PIRMĀ DESMITGADE – tā tam bija būt

1972. gads. Lielā padomju valsts jutās pašā plaukumā. Piecgadi – četros gados! Uz jaunām darba uzvarām! Ko tur liegties – tā tam bija būt. Tika koptas un vairotas sociālistiskās tradīcijas. Milzīgajā valstī vienlīdz plaši tika tirāžēti un svinēti svētki, rīkotas sanāksmes, kongresi, pieņemti lēmumi, godināti trieciennieki. Bet Latvija un latvieši, neskatoties uz kopīgo valsts politiku, cieši turējās pie savām tradīcijām. Nedroši un pusbalsi svinēja Jāņus, paslepus iedezda sveces 18. novembrī un Ziemsvētku vakarā. Bet dziedāt gan latvieši gribēja pilnu krūti – tā, lai skan ne tikai pāri kalniem un lejām, bet lai Rīgas Doma torņa gailis pamostas un Mežaparka priekdes dziesmusvētku melodijā nolīgojas.

Nākamajā, 1973. gadā bija paredzēti Vispārējo latviešu Dziesmu svētku simtgades pasākumi. Latvijā sākās aktīva skolotāju kora kustība. Pirmie bija vidzemnieki, aktīvi darbojās Cēsu «Beverīna», spēcīgs un radošs kolektīvs. Nenoliedzami, tieši skolotāji vienmēr ir bijuši mūsu tautas veselīgā un stiprā gara kopēji un glabātāji, tāpēc toreizējā Preiļu rajona kora virsdiriģenta Jāņa Teilāna ierosinājums izveidot skolotāju kori ātri vien rada atsaucību. Ideju atbalstīja arī tautas izglītības nodaļas vadītājs Antons Utiņš un rajona izpildkomitejas vadība. Profesionāli dziedošs koris bija liela

vērtība, un ja to vēl atzinīgi novērtētu Rīgā...

Ar rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja rīkojumu 1972. gada decembrī tika izveidots skolotāju koris. Sešdesmit dziedātāji, lielākoties skolu mūzikas pedagogi, ik ceturtdienu brauca uz mēģinājumiem Preiļos. Lietas labad mēģinājumu dienas tika nosauktas par semināru dienām, kad dziedāšanas stundas skolās nenotika, bet kora dalībniekiem tika saglabāta alga un viņi pilnā mērā varēja nodoties pašdarbībai. Sak, nekādas vaļošanās nebūs, dziediet un attaisnojiet uz jums liktās partijas cerības.

Par jaunā kora diriģenti tika aicināta Rēzeknes mūzikas skolas pedagoģe Antoņina Mežinska, izcila profesionāle, cilvēks, kas ar sirdi un dvēseli piederēja dziesmai. Toreiz viņa jau vadīja Tautas kori «Ieviņa», un darbs ar jaundibināto kori deva vēl vienu iespēju apliecināt, ka Latgalē ir lieliski dziedātāji un tautas tradīciju kopēji.

Preiļu rajonā skolotāju koris nebija vienīgais, kori darbojās Aglonā, Līvānos, Rudzātos un citur. Tagad mūzikas speciālisti vērtē, ka, atbilstoši padomju garam, galvenais toreiz esot bijusi nevis kvalitāte, bet kvantitāte. Taču jaunais kolektīvs toreiz ar prieku un pašizlīdzību apguva plašu un daudzveidīgu repertuāru – latgaliešu un latviešu tautas dziesmas,

● Preiļu rajona skolotāju koris kopā ar diriģenti Antoņinu Mežinsku (1. rindā vidū) pēc 1977. gadā Universitātes.

latviešu komponistu oriģināldziesmas, arī klasiku – Melngaili, Dārziņu, Mocartu. Protams, neiztrūkstoši bija padomju komponistu skaņdarbi, ar kuru izpildījumu vienmēr sākās un beidzās visi svētki un pasākumi.

No kora pirmsākumiem repertuārā vēl šodien saglabājušās vairākas dziesmas, kā, piemēram, «Aiz azara augsti kolni», Emīla Dārziņa «Lauztās priedes», Emīla Melngaila «Jāņu vakars» un citas. Tās plaši un vareni skanēja gan Dziesmu svētku simtgades pasākumos, gan turpmākajos Padomju Latvijas Dziesmu un deju svētkos, gan vēlāk par skaistu tradīciju kļuvis šajos skolotāju kora salidojumos.

Padomju valsts bija milzum plaša. Atlika vienīgi ieguldīt nedaudz organizatorisko pūļu un koristi varēja braukt tālām tālās ekskursijās – uz Karpatiem, Karēliju, Murmansku, toreizējo Leningradu, pa Melno jūru un Krimu, pa Zelta loku, nemaz nerunājot par ciemošanos pie tikpat labi dziedošajiem brāļiem lietuviešiem Utenā.

OTRĀ DESMITGADE – ar nacionālo pacēlumu

1982. gadā nosvinējuši kora desmitgadi, skolotāji savas diriģentes Antoņinas Mežinskas vadībā iesaistījās aktīvā koncertdarbībā. Dziedāja daudz un labprāt, iesaistīja savā pulkā jaunus dalībniekus, taču dziedātāju skaits vairs nebija tik kupls. Pedagogi ar labiem panākumiem piedalījās skolotāju kora salidojumos, kas jau bija kļuvuši par tradīciju un notika ik pēc četriem gadiem. Kuldiņa, Saldus, Rēzekne, Balvi, Dobele, Jaunjelgava, Alūksne, Valmiera, Tukums – šīs pilsētas aplaudēja preiļiešu skanīgajam dziedājumam.

Mainījās diriģenti, kori vadīja mūzikas pedagogi Santa Karīna Oša, Jānis Teilāns, Alberts Vucāns, kora «Rīga» diriģents Edvīns Džiļums. Repertuārs no tā laika sabiedrībā noteiktajiem rāmjiem laukā nelīda, taču dziļumā kaut kas brieda. Valstī sākās «perestroika» un jaunās politiskās vēsmas cilvēkos uzjundīja nojausmu, ka drīz nāks pārmaiņas.

1985. gada vasarā Rīgā notika Latvijas PSR Dziesmu un deju svētki. Mežaparka estrādē pēc svētku noslēguma koncerta cilvēku tūkstoši nevēlējās iet mājās. Viņi gribēja dzirdēt kaut ko nebijušu, kaut ko tādu, kas laužās un meklēja izeju no dvēseles dziļumiem. Uz diriģentu paaugstinājuma nāca Haralds Mednis un milzīgais kopkoris dziedāja «Gaismas pils». Tas bija kolosāls pārdzīvojums, atceras toreizējie notikuma dalībnieki. «Gaismas pils» nebija svētku repertuārā, taču koristi to zināja un dziedāja tā, ka pašiem skudriņas skrēja pa muguru. Augšām cēlās gaismas pils! Tur bija sapņi, tur bijas nojausmas, alka pēc brīvības un neatkarības. Diez vai ko tādu būtu atļāvušies jaunie diriģenti, taču Ha-

ralds Mednis bija pensionārs, sirms vīrs, kas dzīvē daudz ko pieredzējis un savos gados vairs ne ar ko neriskēja. Kopkoris viņu atbalstīja, «Gaismas pils» Mežaparka estrādē toreiz skanēja trīs reizes.

Tas bija atmodas sākums. Pacilājošākais, jūsmīgākais un savīļņojošākais laiks, ko dziedātāji tagad atceras ar miklumu acīs. Ļoti strauji sāka mainīties kora repertuārs, tajā ienāca garīgā mūzika, par ko agrāk neviens pat iedomāties nedrīkstēja. Preiļu skolotāju korim šī mūzika bija īpaši tuva un saprotama, bet līdz ar to arī prasīja lielāku profesionalitāti, pašatdevi. Mēģinājums pēc mēģinājuma, dziesma pēc dziesmas, un tā līdz pagurumam. Taču kā pēc tam skanēja atbalsis baznīcu velvēs, kā priekā mirdzēja klausītāju acis koncertos.

1990. gada vasarā kārtējo Dziesmu svētku laikā Preiļu rajona skolotāju kori, ko toreiz vadīja Edvīns Džiļums, aicināja uz kopēju vakarēšanu Latgales sētā. Un sagādājās tā, ka tieši tur kora dalībnieki iepazinās ar «Doulce France» dziedātājiem no Francijas. Laikam jau tā bija liktenīga tikšanās, jo Francijas kora asociācijas «AIGA» pārstāvji Latvijā bija pirmo reizi meklēja partnerus turpmākai sadarbībai ar Baltijas valstīm, īpaši Latviju. «AIGA» ir privātorganizācija, tajā apvienoti kori lielākoties no Francijas dienvidu pilsētām, bet «Doulce France» tika speciāli izveidots braucienam uz Latviju, toreiz vēl svešu zemi, kura tikko bija paziņojusi par savu neatkarību.

Toreizējā vakarēšana Latgales sētā frančiem patika. Patika tik ļoti, ka viņi Preiļu kori aicināja cemos pie sevis. 1991. gada sep-

● 1982. gada maijs. Jautri un atraktīvi koristi pavadīja atpūtas braucieni pa Melno jūru.

TREŠĀ DESMITGADE – pasaulē ceļos

Dziesmu svētku skates pie Latvijas

Tieši tā var īsumā raksturot Preiļu rajona skolotāju kora trešo desmitgadi. Pasaulē, precīzāk – Eiropas, ceļos mērīti tūkstošiem kilometru, Latvijas un Latgales vārds nests un mūsu dziesmas skandētas Vācijā, Austrijā, Francijā, Somijā un daudz kur citur. Kā bijis patiesība un kā gājis pašu mājās, droši vien zina tikai kora dziedātāji. Neizvai kāds no malas arī īpaši vēlētos iedziļināties koristu problēmās, sak, gribējāt dziedāt no brīvas gribas, tad arī nežēlojieties.

Nē, viņi jau nežēlojas, lai gan būtu par ko. Piemēram, par to, ka pēc kultūras nama griestu iebūvēšanas un līdz ar to arī iestādes likvidēšanas koris palika bez jumta virs galvas. Vai par to, ka toreizējā rajona izglītības pārvalde reorganizācijas procesā vairs nespēja maksāt atalgojumu diriģentam, nemaz nerunājot par kora uzturēšanas izdevumiem. Koris pastāvēja un darbojās, kā saka, uz plika entuziasma pamata līdz 1999. gadam, kad to savā paspārnē paņēma Preiļu rajona padome.

Pēdējo triju gadu laikā raizēm nav pamata, diriģenti algas saņem no valsts mērķdotācijām, kora saim-

nieciskos izdevumus sedz rajona padome. Beidzot jūtamiem kā cilvēki, vecos laika un kožu saēstos tautas tērpus varam nomainīt ar jauniem, priedājas dziedātāji. Dāmas tagad tērpušās rakstainos Jasmuižas un Preiļu novada brunčos, pasūtītas un nākamgad būs gatavas jostas. Kungi uzskata, ka viņiem gan nekādi lielie tērpi neesot vajadzīgi, jaunas bikses, vestes – un uz priekšu.

Bet nu atgriezīsimies deviņdesmito gadu sākumā. Pēc latgaliešu pirmā «desanta» Francijas dienvidos jaunie draugi bija tik sajūmināti, ka posās ceļam uz Latviju, lai paši savām acīm skatītu, kas tā Latgale tāda, no kuras nāk tik profesionāli dziedātāji. 1993. gada augustā «Doulce France» ieradās mūsu rajonā. Ieradās un tapa uzvarēti – ar latgalisko viesmīlību, ar zilajiem ezeriem un baltajiem bērziem, ar reibinošu alutiņu, smekīgo sieru un tikko slauktu pienu. Ar Latvijas melno balzāmu un ar pirtī iešanu. O, jā, Alberts Vucāns smejas, mēs francūžus iemācījām iet lauku pirtī un pēc kārtīgas bērza slotas baudīšanas uz galvas ezerā iekšā.

No 1991. gada Preiļu ko-

risti Francijā bijuši trīs reizes un Normandiju uzskata gandrīz vai par savām otrajām mājām, jo katram tur ir kāda ģimene, kurā viņi tiek gaidīti un laipni uzņemti. Tāpat ir ar kori «Doulce France», kas trīsreiz koncertējis Latvijā un baudījis klausītāju atsauču.

— Tas ir tāpat kā ar sievietēm, iemīlies – un viss. Mēs esam iemīlējušies Latvijā.

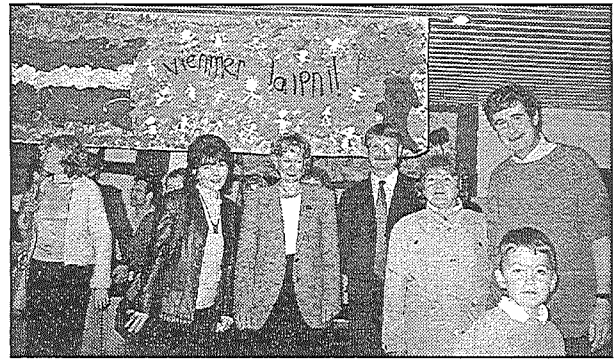
— Man ir tāda sajūta, it kā es būtu savā ģimenē.

— Latvijā baudīt melno balzāmu – tie ir mūžīgi svētki.

— Balsis, kurās klausoties rodas trīsas...

Tie ir tikai dažī Francijas draugu viedokļi par tikšanos ar latviešiem un mūsu zemi. Varbūt politiķiem ir citas domas, kā veidot starpvalstu attiecības, taču divi jauki kolektīvi, nelūdzot diplomātu padomu, ir spējuši izdarīt krietni vairāk. Preiļu rajonā pazīst Normandiju, savukārt, tur, Parīzes priekšpilsētas Severs bibliotēkā, ir plaša ekspozīcija par Latviju un Latgali, par Bruno Daviotsa savāktajiem līdzekļiem Francijā pirms pāris gadiem ierakstītais Preiļu skolotāju kora kompaktdisks.

Nedod, Dievs, ka jūs pēc gadiem paliksiet tik bagāti kā mēs. Tā var pazaudēt dvēseli, dziedāt un dejojot prieku, Albertam Vucānam pēdējā tikšanās reizē teicis Bruno Daviots. Droši vien, ka naudas izteiksmē nemaz tik drīz bagāti neklūsīm. Taču dziesma, kas tautā saglabāta gadu desmitiem un simtiem ir viena no lielākajām mūsu bagātībām – unikāla parādība pasaules mērogā. Trīsdesmit gadus to kopis un pretī saulei cēlis arī Preiļu rajona skolotāju koris «Latgale».

● Francijas kora asociācijas «AIGA» prezidents Bruno Daviots (attēlā pirmais no labās) ir Latvijas fans. Latviešu draugiem par godu pie sienas plakāts ar Latvijas karogu.

Koristi kopā ar diriģentu Edvinu Dziļumu (centrā) 1991. gada Daugavpils zonālo dziesmu svētku gājienā.

tembrī preilieši posās tālajā ceļā. Tikko bija noticis augusta pučs Maskavā, situācija bija nemierīga un ārzemniekiem likās neprognozējama. Alberts Vucāns atceras, ka Francijas kora asociācijas prezidents Bruno Davjē ik pārdienas esot zvanījis uz Latviju un ar bažām taujājies, nu kā jūs tur, vai varēsiet atbraukt. Varēja gan, un 17. septembrī Preiļu rajona skolotāju koris jau koncertēja Francijas dienvidos, pārsteidzot saimniekus ar profesionalitāti un melodiskajām latviešu dziesmām. Pārsteigti bija arī ciemiņi, jo franči bija tie, kas jauniegūtos draugus sagaidīja ar «Dievs, svētī Latviju!» un sarkanbaltsarkano Latvijas karogu, pirmie informēja, ka Latvija tikko uzņemta Apvienoto Nāciju Organizācijā.

Tie bija aizkustinoši mirkļi ar asarām acīs, ar žņaudzošu kamolu kaklā. Šis atmiņas abu valstu dziedātāju saista vēl tagad. Bruno Daviots, kas, pēc Alberta Vucāna teiktā, ir īsts Latvijas fanātiķis, pat savu dēlu nosaucis dienviņu zemei svešā vārdā – Balts. Patiesību sakot, arī Francijas kora asociācijai vārds dots par godu kādai jaukai latviešu meitenei Aigai. Pēdējā tikšanās reizē šoruden, kad skolotāju koris «Latgale» viesojās Francijā, Bruno ar zināmu lepnumu esot teicis, sak, jūsu valsti vēl tikai uzņems Eiropas Savienībā, bet jūs, latgalieši, Eiropā esat jau desmit gadus.

■ 1997. gads. IV starptautiskajā kora mūzikas festivālā Ventspilī koris izcīnīja otro vietu kopvērtējumā un pirmo vietu tautas dziesmu konkursā, kā arī naudas prēmiju.

■ 1998. gads. Vispārējās latviešu Dziesmu svētkos pirmo reizi kora pastāvēšanas vēsturē «Latgale» ir starp astoņiem labākajiem kamerkoriem valstī. Izcīnīta sestā vieta.

■ 2000. gads. Daugavpils starptautiskajā kora festivālā – otrā vieta. Diriģentam Edgaram Znūtiņam piešķirta speciāl-

balva par Staņislava Broka latgaliešu tautas dziesmas «Visi ciema suņi rēja» apdares interpretāciju.

■ 2001. gads. Rīgas astoņsimtgades svinībās «Latgale» ir vienīgais koris, kas pārstāv Preiļu rajonu, un vienīgais no Latgales reģiona Jāņa Kalniņa atceres pasākuma koncertā.

■ 2002. gads. 350 eksemplāru tirāžā izdots kora pirmais kompaktdisks «Aiz azara bolīti bārzi».

Edgars Znūtiņš, Preiļu rajona skolotāju kora diriģents:

— Esmu vadījis vairākus korus, bet mana sirds un dvēsele pieder Preiļiem un skolotāju korim «Latgale». Tē ir ļoti jauki, sirsniņi un pašizliedzīgi dziedātāji, kas kolektīvu satur kopā. Diriģents ir tikai viena kora sastāvdaļa, tāpēc dziesmas mēs radām kopā.

Mūsu galvenais mērķis ir nevis plūkt laurus festivālos vai konkursos, bet dziedāt to, kas mums pašiem patīk. Galvenie lauri ir just, ka publikai patīk mūsu priekšnesums. Tas ir gandarījums, kad diriģējot ar muguru jūtu klausītāju atbalstu. Uzskatu, ka nedrīkst un pat ir kaitīgi dzīties pēc augsta profesionāla līmeņa. Panākumi rodas tad, kad dzied, un mēs cenšamies to darīt no sirds.

Alberts Vucāns, kora dalībnieks no 1976. gada:

— Korī dziedu divdesmit sešus gadus. Šajā laikā ir bijuši gan kritumi, gan strauji pacēlumi, bet mēs esam izturējuši visas pārvērtības gan sabiedrībā, gan muzikālajā ziņā. Esmu gandarīts, ka varam svinēt kora pastāvēšanas trīsdesmitgadi.

Kolektīvā ieplūst jauni spēki, jaunas un skanīgas balsis – ģimnāzijas audzēkņi, studenti. Mums ir laba un talantīga rezerve, tāpēc viss būs labi. Kora nākotnē lūkojos cerīgi.

Santa Karīna Oša, Preiļu mūzikas skolas direktore un kora dalībniece no 1972. gada:

— Mūzikas skola un koris ir visa mana dzīve. Esmu bijusi kopā ar kolektīvu tā priekš un bēdās. Ir bijuši emocionāli pacēlumi, kad sirds ietri-

sas atceroties. Patīkami ir mirkļi, kad dziedam svešās vietās, svešai publikai, bet tā saprot un atbalsta mūs. Pasaule patiesībā ir ļoti maza, īpaši mūziķiem un māksliniekiem, kuri, pat valodu nezinot, saprotas bez vārdiem.

Galvenais, ka koris joprojām pastāv, tāpēc visiem dziedātājiem novēlu – dziedāt, dziedāt un vēlreiz dziedāt. Lai skan arvien labāk un jaukāk, lai ir daudz ceļojumu un daudz konkursu! Lai nākamie trīsdesmit gadi ir bagāti ar uzvarām, ar jauniem skandarbjiem, skaistām dziesmām un labiem diriģentiem, kādi mums bijuši visu laiku!

Jānis Lozda, izglītības Valsts inspektors Preiļu rajonā, viens no ilggadējiem kora dziedātājiem:

— Dziesma, tā ir iespēja runāties ar cilvēka dvēseli, tā ir iespēja radīt noskaņu. Tauta dzīvo, kamēr dzied. Tie nav skaļi vārdi, bet mana pārliecība un dzīves pieredze. Esmu laimīgs, ka manā likteņa grāmatā ir ierakstītas arī rindas par to, ka esmu bijis savējais šajā talantīgajā kolektīvā. Preiļu rajona skolotāju korim «Latgale» – būt, bet tā dziedātājiem, – lai vienmēr ir skanīgas balsis!

Janīna Vilmane, Vārkavas vidusskolas skolotāja, viena no pirmajām skolotāju kora dalībniecēm:

— Mūsu senā tautas dziesma – Caur gadsimtiem skanējusi, Vadi kora dalībniekus Jaunā gadu tūkstoši!

Lai turpmākie gadi jums ir dziesmām bagāti!

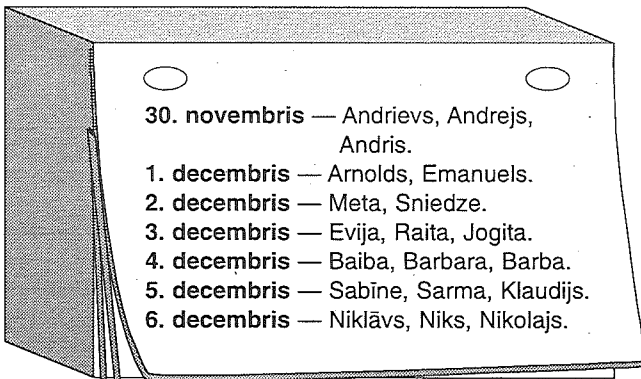
Par palīdzību materiālu sagatavošanā «Novadnieks» pateicas Marijai Volkovai un Albertam Vucānam. 6. un 7. lappusi sagatavoja L.Kirillova

APSVEIKUMS, INFORMĀCIJA

Audz laimīgs, mazais!

Sīlukalna pagasta iedzīvotājas **Jelēnas Čerņavskas** puisītis piedzima 27. novembrī. Tētis **Aleksandrs** ir ļoti priecīgs par savu mazo dēlenu. Mazulītis nosaukts par **Mārtiņu**. Mājās no dzemdību nodaļas jauno māmiņu ar pirmdzimto dēlu gaida arī vecmāmiņa **Anna**, kurai tagad ir četri mazbērni.

Savam mazulītim jaunā māmiņa vēlēja augt laimīgam, veselam un stipram. Lielu paldies viņa teica arī visiem dzemdību nodaļas darbiniekiem, kas neskojās ar labiem padomiem un sniedza palīdzību, bērniņam nākot pasaulē.

30. novembris — Andrievs, Andrejs, Andris.
1. decembris — Arnolds, Emanuels.
2. decembris — Meta, Sniedze.
3. decembris — Evija, Raita, Jogita.
4. decembris — Baiba, Barbara, Barba.
5. decembris — Sabīne, Sarma, Klaudījs.
6. decembris — Niklāvs, Niks, Nikolajs.

VESELĪBA

Baktērijas urīnpūslī

No urīnpūšļa iekaisuma vat izvairīties, ieviešot dažas pārmaiņas dzīves paradumos.

Visbiežāk urīnpūšļa iekaisums ir sievietēm, jo viņām ir īsāks urīna izvadkanāls, caur kuru baktērijas var viegli nonākt urīnpūslī. Tiem, kuri ar minēto problēmu sastopas ne pirmo reizi, vajadzētu ne tikai slimības laikā, bet arī turpmāk dzert daudz šķidruma. Vislabāk – tējas vai sulas, tikai ne melno tēju vai kafiju, jo šajos dzērienos esošās vielas kairina urīnpūslī un var šo problēmu tikai saasināt. Papildu slodzi nierēm un urīnpūslim var radīt arī gaļas ēdieni un ļoti pikanti pārtikas produkti. Tāpēc cilvēkiem ar urīnpūšļa problēmām minēto delikatešu lie-

tošanu uzturā vēlams ierobežot.

Izšķiroša loma baktēriju uzliesmojumam urīnpūslī varētu būt arī nepareizai dzimumorgānu higiēnai. Visbiežāk urīnpūšļa iekaisumu izraisa zarnu baktērijas. Lai pasargātu urīna izvadkanāla atveri no mikrobiem, sievietēm pēc cietās vēdera izejas vienmēr vajadzētu aplaucīties no priekšpuses uz aizmuguri. Sintētiskās šķiedras veicina baktēriju vairošanos, tādēļ medīķi sievietēm ar urīnpūšļa problēmām iesaka atteikties no biksiņu ieliktniņiem un valkāt apakšveļu no dabiskiem materiāliem, kuras var mazgāt veļas mašīnā 95 – 100 grādu temperatūrā.

(No ziņu aģentūru materiāliem)

Bērnu krīzes telefonam visvairāk zvana no vardarbības cietušie

Kopš šī gada 1. oktobra visā Latvijā darbojas vienots krīzes telefons bērniem. Tā numurs ir **8009000**, telefonlinija ir bezmaksas un darbojas katru darbdienu no pulksten 9.00 līdz 22.00.

Psiholoģisku palīdzību un informāciju bērniem krīzes situācijās nodrošina speciāli apmācīti konsultanti, kuri strādā pie tālruniem krīzes centrā «Skalbes» Rīgā, Ventspils atbalsta centrā bērniem un ģimenēm «Nāc līdzī», Doberes atbalsta centrā bērniem un ģimenēm, kā arī Līvānu fondā «Baltā māja» un Valmieras uzticības telefonā.

Šo divu mēnešu laikā, kamēr darbojas krīzes telefons, ir uzklauti daudzu bērnu zvani no visas Latvijas. Zvanītāju atsauce ir ļoti liela, un tie galvenokārt ir bērni vecumā no 8 līdz 18 gadiem, stāsta krīzes telefona koordinatore Līvānos, «Baltās mājas» psiholoģe **Dzintra Anspoka**. – Zvanītājus varam iedalīt divās grupās. Vieni ir tie, kas zvana, lai runātu par sev sāpīgiem jautājumiem, grūtībām un vēlas meklēt risinājumu. Otra grupa ir bērni, kas vēlas uzzināt, kas tas ir – uzticības telefons, lai varbūt kādreiz to izmantotu, taču ir arī tādi zvanītāji, kas neizprot uzticības tālruni jēgu, vienkārši zvana, lai jokotos. Tādiem gribas atgādāt, ka laikā, kad viņi aizņēmuši līniju, lai pajokotu, kādam citam palīdzība ir ļoti vajadzīga, bet viņš mūs

nevar sazvānīt, — saka psiholoģe.

Tā kā šī ir vienota telefonlinija visā Latvijā, konsultanti strādā pēc «slidošā» grafika, tādēļ no rīta bērnu var uzklaut, piemēram, konsultants Ventspilī, pusdienās – Rīgā, bet vakarā, varbūt, – Līvānos. Konsultanti ir speciāli apmācīti, jo bērnu un jauniešu specifiskās problēmas nevar risināt kurš katrs, ir vajadzīga zināšanas, uzsver Dz. Anspoka. Līvānos strādā 14 krīzes telefona speciālisti, un viņiem sarunās ar bērniem nākas saskarties ar ļoti plašu problēmu loku, no kurām visbiežāk sastopamā ir vardarbība. Dz. Anspoka minēja biežāk sastopamās krīzes situācijas, par ko stāsta zvanītāji:

■ krīze attiecībā ar vienaudžiem;

■ vardarbības situācijas skolā un ģimenē;

■ atkarība gan bērnu, gan viņu vecāku vidū, kas ir alkoholiķi vai narkomāni.

Konsultants cenšas palīdzēt, pārrunājot sasāpējušo problēmu, kopīgi meklējot risinājumu, kuru vienmēr ir iespējams atrast. Ir gadījumi, kad konsultants palīdz ar informāciju, piemēram, kur meklēt psihologa, ginekologa vai narkologa palīdzību.

Svarīgi, ka šis ir bezmaksas tālrunis, uz kuru bērns var piezvanīt arī no telefona būdiņas uz ielas, jo bieži vien no mājām piezvanīt viņam nav iespēju vai arī bērns baidās to darīt. Sarunas ilgums atkarīgs no katra gadījuma, taču

● Pa bezmaksas tālruni 8009000 no pulksten 9.00 līdz 22.00 var zvanīt ikviens bērns, kurš jūtas nomākts, vientuļš un neredz izeju no krīzes situācijas.

parasti tā ilgst 30-40 minūtes, saka psiholoģe Dz. Anspoka. Viņa arī informēja, ka šis uzticības tālrunis Latvijā darbojas trīs gadus, taču, iespējams, ka, piesaistot līdzekļus, tā darbību varēs turpināt arī pēc 2005. gada. Uzticības telefona darbību atbalsta Šveices labdarības fonds «OAK Foundation», Valsts bērnu tiesību aizsardzības centrs, UNISEF un «Lattele-

kom». «Baltā māja» aicina arī jaunus konsultantus darbam krīzes tālrunī. Tie var būt studējoši cilvēki, kas apgūst psiholoģiju vai arī strādā šajā jomā, kā arī jebkuras citas profesijas pārstāvji, kuri jūt sevi spējas palīdzēt citiem krīzes situācijās. Konsultantu darbs netiek apmaksāts un tas ir brīvprātīgs.

G.Kraukle

HOROSKOPS NEDĒĻAI (2. - 8.12.)

Auns. Aiksiet pēc mīluma un izpratnes, tomēr jūsu spurainais raksturs atbaidīs pretējā dzimuma pārstāvjus. Pagaidiet, kamēr beigsies pilnmēness ietekme. Daudzi neievēros sabiedrisko kārtību un vispārpieņemtās uzvedības normas. Tas izpaudīsies kā nepakļaušanās priekšniecības rīkojumiem, tomēr pratisiet izķepuroties.

Vērsis. Dzīvi ietekmēs naudas daudzums jūsu makā. Iemīlotā persona var saņemt aizrādījumu par slinkumu naudas pelnīšanā. Spēka jums šonedēļ netrūks, tādēļ strādāsiēt vēl enerģiskāk un neatlaidīgāk. Apkārtējo acis jums var pietrūkt spožuma, būsiēt kļūvis par darbarūki.

Dvīņi. Iespējami romantiski piedzīvojumi, pēc kuriem sen jau esat ilgojušies. Viegli aizmirsīsiet klusībā dotos zvērestus un ļausieties dzīvei. Pēc gada sākuma satricinājumiem dzīve pamazām atgūs ierasto veidolu. Šis ir jūsu gads. Tas jūtams jau tagad. Radīsies ne viena vien izdevība.

Vēzis. Mīlas attiecības var sarežģīt nauda, tādēļ neaizņemieties un arī neaizdodiet savam mīļotajam naudu. Mīlā piepildīsies dažas pieticīgas vēlmēs. Izdevību jums vajadzētu izmantot bez liekas kavēšanās. Esiet atvērti visam jaunajam, izmantojiet savus talantus. Jūsu pūliņi tiks atalgoti.

Lauva. Mīlestībā vairāk valdīs lietšķums un finansu jautājumu kārtošana, bet nevis sajūsmā un iekāre. Esiet reālists! Neiekārojiet neaizsniadzamo. Šonedēļ ilgosities pēc tāliem ceļojumiem un domāsiēt par iespējām izglītoties. Centieties paturēt prātā galveno mērķi! Jo mazāk būs vēlmju, jo laimīgāks jūs būsiēt.

Jaunava. Šķēršļus mīlestībā neņemsiēt vērā. Jums derētu uzmanīties no slēptas nepatikas pret sava dzimuma pārstāvjem. Laimēsies tām, kuras nesnauz. Izpētiēt savas problēmas un konsultētiēt ar speciālistiem. Izvēlietiēt partnerus un domubiedrus, kuri ir intelektuāli bagāti un kuriem ir raiba pagātne.

Svari. Mīlas dzīvē neitkisiēt bez emociju brāzmām. Lai izvairītos no domstarpībām, mazāk runājiēt, vairāk klausīetiēt. Domas kavēsies pie finansu jautājumu kārtošanas, būsiēt aizņemts, ciniotiēt par mantiskām vēlmēm. Tā varat palaist garām daudz ko svarīgu.

Skorpions. Izvairīetiēt no slepenas mīlestības kārdinājuma, ievērojiēt morāles principus! Ir vērts paraudziētis tepat līdzās — varbūt jaunais ir aizmirsts vecais? Negatīvām emocijām bagāta nedēļa. Galvā un sirdī nebūs skaidrības un miera. Izdevumi šonedēļ būs pārāk lieli un neatmaksāsiēt. Iespējams, ka uzzināsiēt par apmelojumu.

Strēlnieks. Neapgrūtiēt iemīlota sirdsapziņu ar savu noslēpumu! Mīlestībā jums derētu panākt mierīgu līdzaspastāvēšanu un atgriezties vecajā ligzdā. Jūs sagaida jauns emocionālītātes uzliesmojuma vilnis. Izvairīetiēt no saistības ar mistisko un pārdabisko. Nekas nenotiēt pēc jūsu prāta, darbs būs jāatsāk vairākkārt.

Mežazis. Vairīetiēt no noslēpumainām un mānīgām attiecībām un apziētā neizmantojiēt savas zināšanas pretējā dzimuma psiholoģijā, lai gūtu sev labumu. Nepūlietiēt isā laikā paveikt visu iekavēto! Vienatnē risinot problēmas, viss liksiēt daudz drūmāks, nekā ir īstenībā. Jūtiētiētis izslāpis pēc jauniem iespādiem.

Ūdensvīrs. Iemīlota persona var sākt uzdot sarežģītas jautājumus. Patiesība ne vienmēr ir labākais veids, kā izvairīties no krīzes. Esiet mazliet viltingāks! Sava intelekta un oriģinālās domāšanas dēļ varat gūs panākumus daudzās dzīves jomās. Ideju būs daudz, un iespējams, ka ar savu aktivitāti jūs nomāksiēt citus.

Zivis. Sajūtiētiēt lielu tieksmi pēc neatkarības un darīsiēt greisirdīgu iemīloto personu. Kāds paziņa var neveiksmīgi uzņemties samierinātāja lomu jūsu strīdā ar iemīloto. Jūsu darbība būs saistīta ar citu cilvēku naudu. Noskaņojums būs praktisks, tomēr izdevumu būs vairāk nekā ienākumu. Darba problēmas risiniēt tikai darba laikā!

PAR VISU...

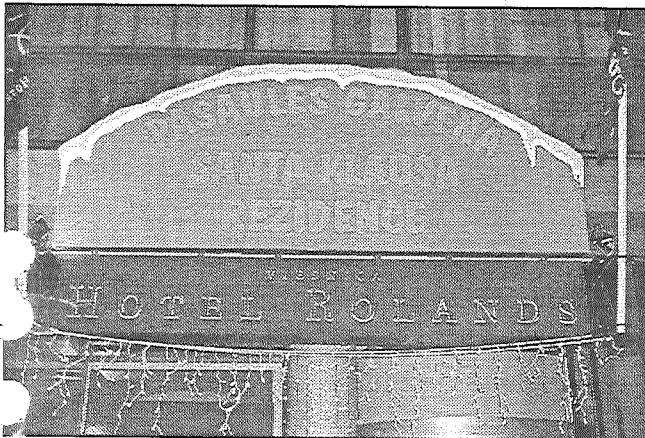
Atjaunotā godasardze pie Valsts prezidentes rezidences

No šī gada 11. novembra pie Rīgas pils, kur atrodas Valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas rezidence, katru dienu no pulksten 9.00 līdz 18.00 stāv godasardze – divi Nacionālo Bruņoto spēku štāba bataljona karavīri.

1923. gada pavasarī pie Valsts prezidenta rezidences izveidotā godasardze savus snāgumus pildīja līdz 1940. gada 22. jūnijam. Pēc 62 gadu pārtraukuma šo ideju atjaunoja prezidente Vaira Viķe-Freiberga – ar cerību, ka godasardze pie Rīgas pils mūžnīcīgi simbolizēs valsts neatkarību un prezidenta drošību.

Santa Klausa pasaule – Rīgas centrā

Santa Klausam beidzot ir sava mitne arī Latvijā. Tā atrodas Rīgā viesnīcā «Rolands», par ko liecina arī šī izkārtne.

Ziemassvētku vecītim jeb, kā tagad moderni teikt, Santa Klausam bērniem vēstules vairs nav jā-sūta uz tālo-Lapzemi Somijā. Šogad mūsu mazuļi savas vēlmes kopā ar pašu gatavotiem eņģeļiem, kas paredzēti eglīšu rotāšanai Rīgā, var nodot arī Santa Klausam Latvijas pārstāvēniecībā, kas nodibināta un jau darbojas Kaļķu ielā viesnīcā «Rolands».

26. novembra priekšpusdienā, mēnesi pirms Ziemassvētkiem, Kaļķu ielā sāka darboties svētku tirdziņš un tika atklāts Ledus pulkstenis. Laikam jau pārlietu silto laika apstākļu dēļ Ledus pulkstenis vairāk līdzinās baltam plastmasas obeliskam, taču šis fakts neliedz laikrādim skaitīt līdz ziemas saulgrie-

žiem atlikušās stundas – divreiz dienā tas zvanīs un atgādinās garāmgājējiem par svētku tuvošanos. Zināms, ka divreiz dienā – pulksten 12.00 un 18.00 – pie tā notiks arī īpašs rūķu rituāls.

Kaļķu iela pārvērtusies par Ziemassvētku tirdziņu – stiklā un plastmasā veidotajos tirdzniecības stendos iespējams iegādāties skuju vainagus, piparkūkas, latviešu mūzikas ierakstus un dažādus sirdij tīkamus nieciņus. Rīdzinieki īpaši iecienījuši ekoloģisko produktu zaļo tirdziņu, kā arī jautro karuselī, kur labprāt vizinās bērni.

Ja kāds no Preiļu rajonā dzīvojošajiem mazuļiem patiesi vēlas personīgi aizgādāt vēstulīti ar Lielo vēlēšanos Santa Klausam uz viņa pār-

● **VĒL šis nedēļas sākumā ledus pulkstenis Kaļķu ielā Rīgā preti Santa Klausam mitnei jutās pavisam vienuļš, taču pašlaik tam apkārt ik dienas skan bērnu smieklī un kņada. Un tā – līdz Ziemassvētkiem.** Foto: M.Rukosujevs

stāvēniecību un pie reizes izbaudīt iepirkšanās priekus tirdziņā, tad jāņem tētis un mamma pie rokas un labi mīļi

jāpalūdz aizbraukt uz Rīgu. Tirdziņš strādā ik dienas no pulksten 10.00 līdz 20.00.

Sagatavoja L.Kirillova

SPORTS

Novada čempionāts galda tenisā

Aizvadīts Preiļu novada atklātā čempionāta galda tenisā pirmais posms. Tajā piedalījās visi labākie šī sporta veida cienītāji no Daugavpils, Krāslavas, Jēkabpils, Līvāniem un Preiļiem.

Šīs spēles Latgales novada galda tenisa vēsturē ieies ar to, ka pirmo reizi jākabpīlētis Uldis Dzirkalis neizcīnīja pirmo vietu. Desmit gadus spējīgo galda tenisistu neviens nevarēja uzveikt, bet šoreiz uzvaru guva preiļietis Ervīns Žikars, atstājot Uldi Dzirkali otrajā vietā. Trešo vietu izcīnīja preiļietis Vladislavs Agurjanovs.

Savukārt preiļietis Viktors Martinovs ieguva septīto, Voldemārs Limanis – devīto, riebiņieši Ivars Nikolajevs un Ainārs Mūrnieks attiecīgi desmito un divpadsmito vietu.

Novada atklātajam čempionātam galda tenisā paredzētas trīs kārtas. Tas norisinās uz rajona sporta kluba «Cerība» bāzes ar novada domes atbalstu, bet sacensību galvenais organizators ir Voldemārs Limanis.

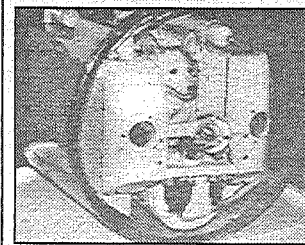
Vienlaikus notiek arī novada čempionāts, kurā piedalās tikai vietējie galda tenisa spēlētāji. Pēc spēļu septiņām kārtām par lideri kļuvis Ervīns Žikars. Otrajā vietā ir Oļegs Burjakovs, trešo daļu Voldemārs Limanis un Viktors Martinovs.

Pavisam paredzētas 11 kārtas. Novada čempionāta spēles risinās katru ceturtdienu.

L.Rancāne

INTERESANTI

Atklāj patiesību par Laiku kosmosā

Zemes orbītā pirmā nonākusi dzīvā būtne suns Laika 1957. gada novembrī vienvirziena pavadonī «Sputnik-2» nedzīvoja tik ilgi, kā to ilgu laiku visai

pasaulei centās iestāstīt padomju funkcionāri. Padomju amatpersonas sludināja, ka suns orbitā nodzīvojis aptuveni nedēļu un tad bez sāpēm nomiris. Taču Maskavas Bioloģijas institūta speciālists Dmitrijs Malašenkovs nesēn atklāja, ka suns nomira jau dažas stundas pēc starta.

Lidojumam ar «Sputnik-2» gatavoja Laiku, Albīnu un Mušku. Albīna, kā divreiz liela augstuma raketē lidojis suns, bija Laikas dublieris. Mušku izmantoja instrumentu un dzīvības nodrošināšanas sistēmas izmēģinājumos. Lai pieradinātu ceļojumam kosmosā paredzētos sūņus pie šaurās telpas pavadonī, dzīvniekus 15-20 dienas turēja arvien mazākos krātiņos, stāstīja Malašenkovs.

Barība ceļojumam Laikai bija sagatavota želejas formā, un ķēde sunim neļāva apgriezties. Kabinē bija oglekļa dioksīda absorbētājs, kā arī skābekļa ģenerators. Ja kapsulas temperatūra pārsniedza 15 grādus, automātiski ieslēdzās ventilators.

Malašenkovs pastāstīja arī par Laikas nāvi. Tefemetrijas dati no «Sputnik-2» liecināja par pēc starta arvien pieaugošu temperatūru un mitruma līmeni. Pēc piecām līdz septiņām lidojuma stundām nekas vairs neliecināja, ka Laika ir dzīva. Līdz pavadoņa ceturtajam aplim ar Zemi kļuva skaidrs, ka suns ir miris no pārkaršanas un stresa. Laikas «zārks» aprīņoja ar Zemi 2570 reižu un 1958. gada 4. aprīlī sadega Zemes atmosfērā.

Lai gan Laika kosmosā nodzīvoja tikai dažas stundas, tā tik un tā bija ļoti nozīmīga informācija, jo pierādīja, ka dzīvā būtne var ilgāku laiku izturēt bezsvara stāvokli, paverot iespēju cilvēkam doties izplatījumā.

Restorānā sulas vietā dod līmi

Kāda Rumānijas restorāna klientei apkalpotājs kļuva dēļ bumbieru sulas vietā bija pasniedzis glāzi ar koka līmi, kura izmantota remontam. Pēc līmes nobaudišanas sievietei vajadzēja vērsties pēc palīdzības medicīnas iestādē. Arsti atzina, ka cietusi ir smagi saindējusies, taču nu jau jūtoties labāk. Sieviete pēc šī negadījuma iesniegusi sūdzību Patērētāju tiesību aizsardzības komitejai.

RECEPTĒ

Rupjmaizes salāti

300 g liesas gaļas vai desas, paliels sīpols, 3 vidēja lieluma burkāni, 2 olas, tējkarote «Veģetas» vai citu garšvielu, malti pipari, koriandrs, 300 g rupjmaizes, 200 g majonēzes, sasmalcināti zaļumi.

Ēdamkarotē eļļas uz pannas apcep sloksnītēs sagrieztu liesu gaļu vai desu. Tajās pašās taukvielās apstina sasmalcinātus sīpolus un rupji sarīvētus burkānus. Visu samaisa kopā, piejaucot garšvielas, un noliek atdzist. Pēc tam pievie-

no cieti novārītas sakapātas olas un kubiņos sagrieztu, nelielā eļļas daudzumā apbrūninātu un atdzisušu rupjmaizi. Sajauc ar majonēzi un zaļumiem. Pirms pasniegšanas vēlams pāris stundas paturēt ledusskapī.